

آزمون‌های سراسری کاج

گوینده درس در راه خواه کنید.

سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹

دفترچه شماره ۲

آزمون شماره ۸

جمعه ۱۸/۰۷/۹۹

پاسخ‌های تشریحی

پایه دهم انسانی

دوره دوم متوسطه

شماره داوطلبی:	نام و نام خانوادگی:
مدت پاسخگویی: ۱۲۰ دقیقه	تعداد کل سوالات: ۱۱۵

عنوانین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سوالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	شماره سوال		مدت پاسخگویی
			تا	از	
۱	فارسی ۱	۱۰	۱	۱۰	۱۰ دقیقه
۲	عربی، زبان قرآن ۱	۱۰	۱۱	۲۰	۱۰ دقیقه
۳	دین و زندگی ۱	۱۰	۲۱	۳۰	۱۰ دقیقه
۴	زبان انگلیسی ۱	۱۰	۳۱	۴۰	۱۰ دقیقه
۵	ریاضی و آمار ۱	۱۰	۴۱	۵۰	۱۵ دقیقه
۶	اقتصاد	۱۰	۵۱	۶۰	۱۰ دقیقه
۷	علوم و فنون ادبی ۱	۱۵	۶۱	۷۵	۱۵ دقیقه
۸	تاریخ ایران و جهان ۱	۱۰	۷۶	۸۵	۱۰ دقیقه
۹	جغرافیای ایران	۱۰	۸۶	۹۵	۱۰ دقیقه
۱۰	جامعه‌شناسی ۱	۱۰	۹۶	۱۰۵	۱۰ دقیقه
۱۱	منطق	۱۰	۱۰۶	۱۱۵	۱۰ دقیقه

آزمون‌های سراسری گاج

ویراستاران علمی	طراحان	دروس
اسماعیل محمدزاده مسیح گرجی - مریم نوری نیا	امیرنجات شجاعی	فارسی
حسام حاج مؤمن - میثم کرمی امیر سلطانی - پریسا فیلو - شاهو مرادیان	ابوالفضل شهرزاد بخشایش	زبان عربی
بهاره سلیمی	علی فضلی خانی	دین و زندگی
حسین طبیعی - مریم پارسائیان	امید یعقوبی فرد - حسین طبیعی	زبان انگلیسی
مینا نظری	ندا فرهختی	ریاضی و آمار
مریم پارسائیان - سیده مریم میرقاسمی رقیه بژند - لیلا عباسی	میترا چینی‌ساز	اقتصاد
سیده مریم میرقاسمی - مریم پارسائیان فاطمه ساریخانی - لیلا عباسی رقیه بژند	محمد اسماعیل سلمان‌پور	تاریخ
محمد اسماعیل سلمان‌پور مریم پارسائیان - رقیه بژند سیده مریم میرقاسمی - لیلا عباسی	محسن مصلایی	جغرافیا
مریم پارسائیان - رقیه بژند سیده مریم میرقاسمی - لیلا عباسی	سیروس نبی‌زاده	جامعه‌شناسی
عماد صفرنژاد - مریم پارسائیان مریم جمشیدی	امیر محمد نصیری - ابراهیم امینی	منطق

آماده‌سازی آزمون

مدیریت آزمون: ابوالفضل مزرعتی

بازبینی و نظارت نهایی: سارا نظری

برنامه‌ریزی و هماهنگی: مریم جمشیدی عینی - مینا نظری

ویراستاران فنی: بهاره سلیمی - سانا فلاحی - مروارید شاهحسینی - مریم پارسائیان - عطیه خادمی

سرپرست واحد فنی: سعیده قاسمی

صفحه‌آرا: فرهاد عبدی

طرح شکل: فاطمه میناسرشت

حروفنگاران: پگاه روزبهانی - زهرا نظری‌زاد - سارا محمودنسب - الناز دارانی - مهناز کاظمی - مهسا هوشیار

امور چاپ: علی مزرعتی

فروشگاه مرکزی گاج: تهران - خیابان انقلاب
نبش بازارچه کتاب

اطلاع رسانی: ۰۲۱-۴۶۴۰۰۷۳

نشانی اینترنتی: www.gaj.ir

فارسی

۱ معنی درست واژه‌ها:

هنگامه: غوغاء، داد و فریاد، شلوغی
گلبن: بوته یا درخت گل، به ویژه بوته گل سرخ
فضل: لطف، توجه، رحمت، احسان - که از خداوند می‌رسد.
ورطه: گرداب، گودال، مهلهک، گرفتاری

۲ املای درست واژه:

حزم: دوراندیشی (هضم: گوارش)

۳ تشییه: کوه غم (اضافهٔ تشییه) / قضاد: دیوانه ≠ عاقل /

استعاره: بار استعاره از غم / جناس: رم، غم

۴ حس آمیزی: شنیدن بو (آمیختن شنوازی با بوبایی)

۵ نام اثر مورد نظر: الهی نامه: عطار

۶ مفهوم گزینه (۴): نفى وجود مادی

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: تأثیر جلوه بار

۷ مفهوم گزینه (۳): وحدت وجود / تجلی خداوند در همه چیز

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: نکوهش غور و خودخواهی و ستایش تواضع

۸ مفهوم گزینه (۳): پیامبر دلیل آفرینش / عظمت پیامبر (ص)

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: آفرینش انسان از خاک و خلیفة‌الله او

۹ مفهوم گزینه (۴): کمال بخشی عشق به وجود عاشق

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: در دل هر ذره عظمتی نهفته

است. / وحدت وجود

۱۰ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۳): ناتوانی انسان از درک و فهم خداوند

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) بلنده‌متی ممدوح

(۴) لذت جفا معشوق

زبان عربی

■ صحیح ترین و دقیق ترین جواب را در ترجمه، مفهوم، واژگان یا مکالمه مشخص کن (۱۱ - ۱۷):

۱۱ نظرت ... قلت: نگاه کردم، نگریسم ... گفتم؛ فعل‌های ماضی در صیغه متکلم وحده هستند. [رد گزینه‌های (۱) و (۲)]

تلک: آن [رد گزینه‌های (۲) و (۳)]

النصرة: تر و تازه [رد گزینه‌های (۱) و (۲)]

کیف: چگونه [رد گزینه (۲)]

نمث: رشد کرد (کرده است)، فعل ماضی است. [رد گزینه (۳)]

۱۲ ایحشی ... اجمعی: بگرد و جمع کن؛ فعل امر هستند. [رد

گزینه‌های (۲) و (۳)]

هذه الحقيقة: این باغ؛ «الحقيقة» مفرد است. [رد گزینه‌های (۲) و (۴)]

فواكه: میوه‌ها؛ جمع است. [رد گزینه (۲)]

قد سقطت: افتاده است؛ فعل ماضی است. [رد گزینه (۴)]

۱۳ کان: بود؛ فعل ماضی است. [رد گزینه‌های (۲) و (۴)]

اغبار الأرض: تیره‌رنگی (غبارآلودگی) زمین [رد گزینه (۲)]

کثیراً جداً: بسیار زیاد [رد سایر گزینه‌ها]

ضیّع: گردانید؛ فعل ماضی است. [رد گزینه‌های (۲) و (۴)]

حضره: سریز [رد گزینه‌های (۱) و (۲)]

المطر: باران [رد گزینه (۱)]

نکته: «جدّاً» در فارسی یعنی «واقعاً»، در حالی که معادل عربی آن متفاوت است و این کلمه معادل درستی برای «جدّاً» در عربی نیست.

دین و زندگی

۲۱ افراد زیرک با انتخاب خدا به عنوان هدف اصلی خود، هم از بهره‌های مادی زندگی استفاده می‌کنند و هم از آن جایی که تمام کارهای دنیوی خود را در جهت رضای خدا انجام می‌دهند (علت) جان و دل خود را به خداوند نزدیکتر می‌کنند و سرای آخرت خویش را آباد می‌سازند.

بنابراین انجام کارهای دنیوی در جهت رضای خدا (علت) ← نزدیکی جان و دل انسان به خداوند (مطلوب)

نزدیکی جان و دل به خدا (علت) ← آبادی سرای آخرت (مطلوب)

۲۲ از میان تمام موارد تنها گزینه دو مفهوم درستی را در دهن متیدار می‌سازد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) اهداف و امور فرعی و دنیوی را نباید کنار گذاشت بلکه باید پیرو و تابع اهداف اصلی باشند و هر دو برای زندگی خوب و ضروری هستند.

(۳) هدف‌های اصلی و فرعی هر دو خوب می‌باشند و برای زندگی ما ضروری هستند مهمن این است که هدف‌های فرعی را به جای هدف‌های اصلی قرار ندهیم.

(۴) در اهداف فرعی باید توجه کنیم که در رسیدن به نعمت‌های دنیا مرتكب گناه نشویم و آن قدر سرگرم نعمت‌های دنیا و اهداف فرعی و پایان‌پذیر نباشیم که از زیبایی‌های پایدار باز بمانیم.

۲۳ آیه ۶۰ سوره قصص: «آن چه به شما داده شده، کالای زندگی دنیا و آرایش آن است و آنچه نزد خداست بهتر و پایدارتر است؛ آیا اندیشه نمی‌کنید؟» قرآن کریم شرط رسیدن به این درک که دنیا کم ارزش و آخرت بهتر و پایدارتر است را اندیشه دائمی و مستمر (آیا اندیشه نمی‌کنید) بیان می‌کند.

۲۴ آیه ۱۹ سوره اسراء: «آن کس که سرای آخرت را بطلبد و برای آن سعی و کوشش کند، پاداش داده خواهد شد.» در جهت آخرت و اصل قرار گرفتن اهداف اخروی بیان شده که تنها گزینه (۴) در این راستا می‌باشد.

۳۴ زمانی که او زنده بود، هیچ کس او را نمی‌شناخت، ولی پس از مرگش در یک سانحه رانندگی به سرعت مشهور شد.

(۱) طبیعی؛ ذاتی؛ واقعی (۲) زنده؛ سرزنده

(۳) واقعی، حقیقی؛ اصل (۴) ناشناخته، نامعلوم؛ مجھول؛ ناشناس

۳۵ پیش از رفتن به چادرت، مطمئن شو که آتش را خاموش کنی و آن را با گل بپوشانی.

(۱) [چراغ و غیره] خاموش کردن؛ [شیر آب و غیره] بستن

(۲) [هوایپما و غیره] بلند شدن؛ [لباس] درآوردن

(۳) [زاد و گونه] منظر شدن؛ [عادات و رسوم] منسوخ شدن

(۴) [شمغ، سیگار، آتش] خاموش کردن

سال تحصیلی به زودی آغاز می‌شود و بسیاری از والدین از خود می‌پرسند [اکه] آیا مدارس برای فرزندانشان امن هستند. بعضی از والدین نگران اند که کودکان آن‌ها ممکن است در کلاس‌های درس توسط [ویروس] کووید-۱۹ بیمار شوند.

در مدارس، دانش آموزان از اشیای بسیاری استفاده می‌کنند؛ برای مثال آن‌ها در کلاس علوم از یک میکروسکوپ استفاده می‌کنند. گاهی اوقات لازم است که برخی اشیا به اشتراک استفاده شود که به معنای آن است که بسیاری از دانش آموزان همان شیء را در یک کلاس لمس می‌کنند. در برخی کلاس‌ها، دانش آموزان قیچی، کاغذ یا مدادها را به اشتراک استفاده می‌کنند.

متخصصان می‌گویند که گرفتن کووید-۱۹ وقتی که به شیئی دست می‌زند خیلی متداول نیست. با وجود این، آن‌ها همچنان توصیه می‌کنند که اجسام مورد اشتراک ضد عفونی شوند تا خطر [ابتلا] به حداقل برسد. هر دانش آموزی باید وسایل شخصی داشته باشد که ضد عفونی شود و در پلاستیک پیچیده شود. ولی این در بیشتر مدارس اتفاق نمی‌افتد و تغییر دادن آن دشوار خواهد بود.

۳۶ متن عمدتاً درباره چیست؟

(۱) چگونه وقتی به اشیا دست می‌زنیم کووید-۱۹ می‌گیریم

(۲) کدام عادات خطر گرفتن کووید-۱۹ را افزایش می‌دهند

(۳) چرا والدین درباره سال تحصیلی جدید نگران اند

(۴) به چه اشیایی در کلاس علوم دست نزنیم

۳۷ براساس متن، کدامیک از موارد زیر خطر گرفتن کووید-۱۹ را کاکشن نمی‌دهد؟

(۱) خواستن از دانش آموزان که قیچی و مدادهای خود را [به مدرسه] بیاورند

(۲) شروع کردن سال تحصیلی جدید در فصلی گرم

(۳) ضد عفونی کردن اجسام مشترک در کلاس درس

(۴) خواستن از دانش آموزان که چیزهای شخصی شان را ضد عفونی کنند

۳۸ واژه "this" در پارagraf آخر به چه چیزی اشاره دارد؟

(۱) کووید-۱۹ (۲) یک مدرسه

(۳) داشتن وسایل شخصی (۴) پلاستیک بسته بندی

۳۹ براساس آخرین جمله، نویسنده درباره آینده چه فکر می‌کند؟

(۱) دانش آموزان در کلاس‌های آنلاین بیشتری شرکت خواهند کرد.

(۲) دانش آموزان در کلاس‌های علوم میکروسکوپ‌های شخصی خواهند داشت.

(۳) مدارس تمام وسایل شخصی را ضد عفونی خواهند کرد.

(۴) بیشتر مدارس کاملاً برای دانش آموزان اینمن نخواهند بود.

۴۰ واژه "catch" (گرفتن، مبتلا شدن به) در پاراگراف آخر می‌تواند با "get" جایگزین شود.

(۱) گرفتن؛ دریافت کردن (۲) دادن، اعطای کردن

(۳) خطر کردن، به خطر انداختن (۴) تغییر دادن، عوض کردن

۴۵ انسان بینهایت طلب در زندگی خود همواره در حال انتخاب هدف است هدفهای پایان‌نایاب و تمام نشدنی در حالی که حیوانات و گیاهان هدفهای محدودی دارند و هنگامی که به سرحدی از رشد و کمال برسند متوقف می‌شوند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ و (۳) انسان برخلاف حیوانات و گیاهان که به ترتیب به صورت غریزی و

طبیعی به سمت هدف خود حرکت می‌کنند باید هدف خود را بشناسد و آن را انتخاب کند و به سوی آن حرکت کند. (= حرکت آگاهانه)

(۲) انسان دارای استعدادهای نامحدود مادی و معنوی است.

۲۶ هرکس با بینش و نگرش خاص خود به سراغ هدفی می‌رود پس این اختلاف در هدف‌ها ریشه در نوع نگاه و اندیشه انسان دارد و از آن جا که انسان دارای روحیه‌ای بینهایت طلب است به همین دلیل عطش او در دستیابی به خواسته‌هایش نه تنها کم نمی‌شود، بلکه روزبه روز افون می‌گردد.

۲۷ جهان آفرینش بی‌هدف نیست و هر موجودی براساس برنامه حساب شده به این جهان عالم نهاده است و به سوی هدف حکیمانه‌ای در حرکت است که این‌ها همه ریشه در حکمت الهی دارند که این مفهوم از آیه شریفه «وَ مَا خَلَقْنَا هُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ» مستفاد می‌گردد.

۲۸ برنامه‌بزی انسان باید در برگیرنده اهداف اخروی و دنیوی (پایان‌نایاب) باشد و به گونه‌ای تنظیم شود که اهداف پایان‌نایاب (اصلی) و اخروی (اصل قرار گیرند و هدفهای دنیاپی و تابع آن‌ها باشند).

۲۹ با توجه به تفاوت نگاه و اندیشه انسان‌ها برای این‌که بتوانیم با نگاهی درست هدف‌های خود را انتخاب کنیم و به راحتی بتوانیم عمر خود را در جهت رسیدن به آن‌ها صرف کنیم نیازمند ملاک و معیاری هستیم که بتوانیم به وسیله آن هدف‌های همسو با میل بی نهایت طلب و استعدادهای متنوع مادی و معنوی انسان را مشخص کنیم.

۳۰ خالق موجودات جهان خدای حکیم است خدایی که هیچ کاری را عیش و بیوهده انجام نمی‌دهد (نفی بیوهده‌آفرینی) قران کریم در آیات گوناگون بر این نکته تأکید می‌کند و می‌فرماید: «وَ مَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضَ وَ مَا بَيْنَهُمَا لَاعِبِينَ» و ما آسمان‌ها و زمین و آن چه بین آن هاست را به بازیچه نیافریدیم: نفی بیوهده‌آفرینی»

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) هدفمندی و حق بودن آفرینش.

(۳) خداوند سرچشمه تمام خوبی‌ها و زیبایی‌های دنیوی و اخروی است.

(۴) خداوند پروردگار جهانیان است.

زبان انگلیسی

۴۱ پیش از آن که کودکی زاده شود، وزن او در طول نه ماه حدود ۲/۴ میلیارد برابر افزایش می‌یابد.

(۱) کار کردن، عمل کردن

(۲) افزایش یافتن، زیاد شدن

(۳) نجات دادن؛ پس انداز کردن، کنار گذاشتن

(۴) گرفتن؛ (با خود) بردن

۴۲ بسیاری از مردم باور دارند که حفاظت کردن از جانوران و گیاهان در خطر انقراض مهم‌تر از توسعه دادن کشور و ایجاد کردن مشاغل است.

(۱) شکار کردن؛ تعقیب کردن

(۲) بستن، پیچیدن؛ توی جعبه / چمدان گذاشتن

(۳) حفاظت کردن (از)؛ نگهداری کردن (از)

(۴) دانستن؛ بلد بودن؛ شناختن

۴۳ چنان که اغلب در مورد افراد جوان صدق می‌کند، او [نیز] توجه زیادی به سلامتی اش نمی‌کند.

(۱) توجه، دقت

(۲) موافقت، توافق؛ پیمان، قرارداد

(۳) ملاحظه؛ رسیدگی؛ رعایت

(۴) معزی؛ آشنازی؛ [كتاب و غيره] پيشگفتار؛ رواج

توضیح: توجه کردن، دقت کردن: "pay attention"

۱ ۴۹ اگر سن اکنون مریم را x و سن اکنون مادرش را y فرض کنیم، آن‌گاه داریم:

$$y = x + 25 \quad (*)$$

از طرفی طبق فرض سؤال، ۵ سال قبل، سن مریم نصف سن مادرش بوده است. در نتیجه:

$$x - 5 = \frac{y - 5}{2} \Rightarrow 2(x - 5) = y - 5 \Rightarrow 2x - 10 = y - 5$$

$$\frac{(*)}{2x - 10 = x + 25 - 5} \Rightarrow 2x - x = 20 + 10 \Rightarrow x = 30$$

یعنی مریم اکنون ۳۰ سال دارد.

۲ ۵۰ اگر تعداد شیرینی‌های داخل جعبه را x فرض کنیم، آن‌گاه داریم:

$$\text{تعداد شیرینی‌های نفر اول} = \frac{x}{5}$$

$$\text{تعداد شیرینی‌های نفر دوم} = \frac{1}{2}(x - \frac{x}{5}) = \frac{x}{2} - \frac{x}{10} = \frac{5x - x}{10} = \frac{4x}{10} = \frac{2x}{5}$$

$$\text{تعداد شیرینی‌های نفر سوم} = x = \frac{x}{5} + \frac{2x}{5} + 6 \Rightarrow x = \frac{3x}{5} + 6$$

$$\Rightarrow x - \frac{3x}{5} = 6 \Rightarrow \frac{2x}{5} = 6 \Rightarrow x = \frac{5 \times 6}{2} = 15$$

اقتصاد

۱ ۵۱ (الف) برای این‌که محصولی جدید برای اولین بار روانه بازار شود، ابتدا باید کسی نقش کارآفرین را بازی کند.

(ب) برای زنده نگه داشتن یک کسب و کار نوین به کار و تلاش زیاد کارآفرین نیاز می‌باشد.

(ج) پول‌هایی که صرف خرید، اجاره و یا به کارگیری عوامل مختلف تولید می‌شود، با عنوان هزینه‌های تولید شناسایی می‌شوند.

۲ ۵۲ (۳) اگر چه هر فردی یکتاست و ویژگی‌های منحصر به فردی دارد، اما کارآفرینان موفق، ویژگی‌های مشابهی دارند. مثلاً نساؤر هستند و ایده‌ها را به محصولات جدید، فرآیندها و یا کسب و کارهای جدید تبدیل می‌کنند یا پرانگیزه هستند و در کار خود، نظم، انصباط، پایداری، اشتیاق و توانایی حل مسئله دارند.

۳ ۵۳ (۴) ویژگی‌های مشترک کارآفرینان موفق عبارت است از تیزبین، نوآور، ریسک‌پذیر، خوش‌بین، پرانگیزه، یادگرنده و سازمان‌دهنده که ویژگی‌های درج شده در صورت سؤال، ریسک‌پذیری کارآفرین را بیان می‌کند.

۴ ۵۴ (الف)

قیمت هر واحد محصول \times تعداد محصول فروش رفته = درآمد تولیدکننده = تومان $410000000 \times 2000000 = 8200000000$

(ب) هزینه هر واحد کالا \times تعداد محصول تولیدشده = هزینه‌های تولید = $500000000 \times 700000 = 3500000000$

توجه: خود سؤال هزینه هر واحد کالا را داده، بنابراین کافیست این عدد را در تعداد کالایی تولیدشده ضرب کیم؛ هم‌چنین اطلاعات مربوط به تعداد کارکنان و حقوق آن‌ها، موارد بدون استفاده است.

۵ ۵۵ (۳) از آن‌جایی که در صورت سؤال آمده که برای مدت معینی، عامل منابع طبیعی و خدادادی را که نام دیگر شناسی عامل زمین است، در اختیار تولیدکننده قرار داده، پس توقع دریافت اجاره دارد، نه بهای عامل.

۶ ۵۶ (۴) این تولیدکننده برای جلوگیری از زیان، سعی کرده هزینه‌های تولید خود را کاهش دهد و هم‌چنین کیفیت محصول را در حد مناسب حفظ کرده است، اما از آن‌جایی که محصولات او فروش نرفته، مشخص می‌شود قیمت محصول بالا بوده و احتمالاً بازار مناسبی برای فروش آن‌ها پیدا نکرده است؛ پس بهترین کار بدون تغییر در میزان تولید این است که قیمت را کاهش دهد و بازارهای بیشتر و مناسبی را برای محصول پیدا کند.

۷ ۴۱ اگر $c \neq 0$ باشد، تساوی گزینه (۴) درست است و بهاءزای $c = 0$ برقرار نمی‌باشد.

$$-2(5x - 3) = 8x - 4 \Rightarrow -10x + 6 = 8x - 4$$

$$\Rightarrow -10x - 8x = -4 - 6 \Rightarrow -18x = -10 \Rightarrow x = \frac{-10}{-18} = \frac{5}{9}$$

۸ ۴۲ اگر وزن بسته اول را x فرض کنیم، وزن بسته دوم برابر $\frac{x}{3}$ و وزن بسته سوم برابر $2x$ است. پس داریم:

$$x + \frac{x}{3} + 2 + 2 = \frac{2x}{3} \Rightarrow \frac{4}{3}x + 4 = 2x \Rightarrow 2x - \frac{4}{3}x = 4$$

$$\text{کفه دوم} \quad \text{کفه اول}$$

$$\Rightarrow \frac{2}{3}x = 4 \Rightarrow 2x = 12 \Rightarrow x = \frac{12}{2} = 6$$

بنابراین وزن بسته اول ۶ کیلوگرم و وزن بسته سوم ۱۲ کیلوگرم است. در نتیجه: $6 + 12 = 18$ مجموع وزن بسته‌های اول و سوم

۹ ۴۴ اگر عدد را x فرض کنیم، آن‌گاه حاصل تقسیم آن بر ۵ برابر $\frac{x}{5}$ و تفاضل آن از عدد (-3) برابر $\frac{x}{5} - (-3) = \frac{x}{5} + 3$ است و این عبارت، مساوی $4x$ می‌باشد. بنابراین گزینه (۲) درست است.

۱۰ ۴۵ اعداد فرد متولی را می‌توانیم $+1$, $2x+3$, $2x+5$ و $2x+6$ در نظر بگیریم. پس داریم:

$$2x + 1 + 2x + 3 + 2x + 5 = 93 \Rightarrow 6x + 9 = 93$$

$$\Rightarrow 6x = 93 - 9 \Rightarrow 6x = 84 \Rightarrow x = 14$$

پس اعداد فرد متولی 29 , 31 و 33 هستند. در نتیجه چهار برابر عدد وسطی $4 \times 31 = 124$

تذکر: سه عدد فرد متولی را می‌توانیم به صورت‌های دیگری مانند $2x+3$, $2x+1$ و $-2x+1$ نیز در نظر بگیریم.

۱۱ ۴۶ بررسی گزینه‌ها:

$$\frac{x}{3} = 4x \Rightarrow x = 12x \Rightarrow 11x = 0 \Rightarrow x = 0 \quad (1)$$

(۲) عبارت فارسی داده شده، معادله $-3x = -\frac{x}{2} - 5$ را بیان می‌کند.

(۳) طرفین یک معادله را نمی‌توان در عدد صفر ضرب کرد.

$$ax + b = 0 \Rightarrow ax = -b \Rightarrow x = \frac{-b}{a} \geq 0 \Rightarrow$$

≥
≤
>
<

عدد نامنفی است. \Rightarrow

۱۲ ۴۷ اگر عدد زوج را $2k$ فرض کنیم، عدد فرد ماقبلش، $-2k-1$ می‌باشد. داریم:

$$(2k-1)-2k = -2(2k-1)+1 \Rightarrow 2k-1-2k = -4k+2+1$$

$$\Rightarrow -1 = -4k+2 \Rightarrow -1-3 = -4k \Rightarrow -4 = -4k \Rightarrow k = \frac{-4}{-4} = 1$$

پس عدد زوج 2 و عدد فرد 1 بوده است که جمع آن‌ها برابر 3 می‌باشد.

۱۳ ۴۸ ابتدا جواب‌های دو معادله را پیدا می‌کنیم:

$$-5x + a = -x \Rightarrow -5x + x = -a \Rightarrow -4x = -a \Rightarrow x = \frac{-a}{-4} = \frac{a}{4}$$

$$bx + 7 = x - 1 \Rightarrow bx - x = -1 - 7 \Rightarrow (b-1)x = -8 \Rightarrow x = \frac{-8}{b-1}$$

سپس طبق فرض سؤال داریم:

$$\frac{a}{4} = \frac{1}{4} \left(\frac{-8}{b-1} \right) \Rightarrow a = \frac{-8}{b-1} \quad \text{طرفین وسطین} \quad ab - a = -8 \Rightarrow ab + 8 = a$$

۶۷ گزینه (۲) تنها بیتی است که هر دو مصraig آن قافیه دارند.

واژگان قافیه: نقابی و آفتانی

۶۸ در گزینه (۴)، چهار تشبیه به کار رفته است:

زنگی مانند بحری است / حوادث مانند نهنگش است / تن مانند کشتی است / مرگ مانند به ساحل رسیدن است.

تشبیهات به کار رفته در سایر گزینه‌ها:

(۱) طاییر معنی / تیر قلم (۲) مورد)

(۲) باغبان قضا / باغ گیتی (۲) مورد)

(۳) گل خورشید / دامان نگاه / آینه دل (۳) مورد)

(البته ترکیب دامان نگاه را می‌توان اضافه استعاری هم دانست.)

۶۹ ۴ مراجعات نظری: ابر، سیل، جامه بارانی / چشم، دوش / تشبیه: ابر چشم (اضافه تشبیه) / تشخیص: این که کوه بتواند جامه بارانی بر دوش خود بیندازد.

۷۰ ۳ آرایه تضاد در سایر گزینه‌ها:

(۱) بالا ≠ زیر

(۲) کوه ≠ کاه

(۳) آتش ≠ آب

۷۱ ۲ مفهوم بیت‌های گزینه (۲): ب) گله از بی‌وفایی معشوق / و ناپایداری قدرت دنیوی

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر بیت‌ها: توکل

۷۲ ۳ مفهوم گزینه (۳): درمندی همه انسان‌ها

مفهوم مشترک عبارت سؤال و سایر گزینه‌ها: ناپایداری دنیا و حتمی بودن مرگ

۷۳ ۱ مفهوم بیت (۱): وفاداری عاشق

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: عجز عقل و فهم انسان از درک خداوند

۷۴ ۳ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۳): توصیه به سنجیده‌گویی

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) پرداختن به عیب خود و عدم عیب‌جویی از دیگران

(۲) نکوهش غیبت

(۳) نکوهش خشم

۷۵ ۱ مفهوم گزینه (۱): نکوهش جنگ جز برای دفاع از دین و وطن

تاریخ

۷۶ ۳ از آن‌جا که در گاهشماری اوستایی، سال را ۳۶۵ شبانه‌روز

می‌گرفتند، در هر ۴ سال یک شبانه‌روز و در هر ۱۲۰ سال ۳۰ شبانه‌روز از سال حقیقی عقب می‌افتد. برای رفع این مشکل، بعد از هر ۱۲۰ سال، یک ماه به دوازده ماه سال اضافه می‌کردند.

۷۷ ۱ ویژگی‌های رویدادهای تاریخی: دور از دسترس‌اند، قابل مشاهده نیستند، تکرارناپذیرند، قابل تجربه نیستند و مجرزاً و مستقل نیستند.

۷۸ ۱ در مرحله شناسایی منابع، پژوهشگر پس از شناسایی منابع و اسناد تحقیق، میزان اعتبار، دقت و صحت آن‌ها را ارزیابی می‌کند؛ مثلاً بررسی می‌کند که نویسنده‌گان منابع چه کسانی بوده‌اند؛ چه گرایش دینی، اجتماعی یا سیاسی داشته‌اند؛ آیا خود شاهد وقایع بوده‌اند یا از زبان دیگران حوادث را نقل کرده‌اند.

۷۹ ۳ آگاهی تاریخی ایرانیان از گذشته خودشان نقش زیادی در حفظ هویت آنان در طول تاریخ داشته است. نیاکان ما به اتکای چنین آگاهی و دلستگی به زبان و فرهنگ خویش، توانسته‌اند در برابر حوادث عظیمی هم‌چون حمله اسکندر مقدونی و تهاجم ویرانگر مغولان و سایر هجوم‌های خارجی، دوام بیاورند و مانع فروپاشی جامعه و فرهنگ ایرانی شوند.

۵۷ ۱ در واقع اگر هزینه‌های تولید را درآمد کم کنیم، سود تولیدکننده به دست می‌آید.

۵۸ ۳ (الف) صاحبان شرکت‌ها و مؤسسات با هدف کسب سود، اقدام به تولید کالا و خدمات می‌کنند تا به این ترتیب مصرف‌کنندگان بتوانند نیازهای خود را مرتفع کنند.

۵۹ ۲ (ب) ویژگی سازمان‌دهنده بیانگر آن است که کارآفرینان منابع را به شکل کارآبی مدیریت و هماهنگ می‌کنند.

۶۰ ۱ (الف و ب) ۲ این شخص صرفاً صاحب کسب و کار است و نمی‌تواند کارآفرین محسوب شود؛ چون کارآفرین، خلاق و دارای ابتکار عمل است و دست به نوآوری می‌زند تا ایده‌ها را به محصول جدید تبدیل کند. از طرفی این شخص با رفتارهای غیراخلاقی مانع فعالیت سایرین می‌شود. بنابراین یک انحصارگر غیرقانونی است که به جامعه و اقتصاد لطفه وارد کرده و با قیمت بالای محصول مردم را متضرر می‌کند.

۶۱ ۱ نکته (۱): در صورت سؤال، گزینه‌ها به صورت سالیانه آمده است؛ بنابراین نیازی به تبدیل به سالانه نیست.

۶۲ ۲ نکته (۲): تعداد محصول تولیدشده به صورت ماهانه آمده که باید به سالانه تبدیل شود؛ بنابراین:

۶۳ ۱ واحد محصول تولیدشده در طول یک سال = $500 \times 12 = 6000$ (ماه) = $6000 \times 12 = 72,000,000$ + $1,500,000$ + $200,000$ + $30,000$ مواد اولیه حقوق۶۴ ۱ هزینه - درآمد = زیان
$$-2,000,000 = (6,000 \times 8,000,000) - 8,000,000$$

قیمت محصول تعداد محصول $6,000 \times 8,000,000 = 48,000,000$ ۶۵ ۱ قیمت هر واحد محصول دلار $= 1000 \times 6 = 6,000$ دلار $= 6,000 \times 1000 = 6,000,000$ = درآمد تولیدکننده

علوم و فنون ادبی

۶۱ ۲ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) مُرده کرد

(۳) نمی‌یارست ... کم‌انگاشت

(۴) به کار آید همی

۶۲ ۲ روبه‌بازی، واژه‌ای است نو که از ترکیب «اسم + فعل + وند» ساخته شده است.

۶۳ ۲ در این گزینه واژه «قاتل» در معنی «گشته» و برای غیرانسان به کار رفته است.

۶۴ ۱ قدیم‌ترین طبقه‌بندی انواع ادبی در یونان باستان صورت گرفته است، آن‌ها از چهار نوع حماسی، غایبی، نمایشی و تعليمی سخن گفته‌اند، این تقسیم‌بندی بیشتر مبتنی بر شعر بود و جنبه محتوایی داشت.

۶۵ ۲ حرف «را» در عبارت سؤال و گزینه (۳) در معنی «حرف اضافه» به کار رفته است.

۶۶ ۲ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) فک اضافه

(۴) نشانه مفعولی

۶۷ ۳ اشاره به تمثیل از نکات «ادبی» متن است.

- ۴ بزرگ‌ترین عبارت‌ها که نادرست:**
- (الف) همه پیامدهای کنش، وابسته به آگاهی و اراده انسان‌ها نیست، بلکه آگاهی پیامدهای کنش، غیرارادی است.
- (ج) کنش به اراده انسان وابسته است، یعنی تا اراده و خواست انسان نباشد، انجام نمی‌شود. با توجه به این موضوع، فعالیت‌هایی مانند ضربان قلب و بسته شدن ناخودآگاه چشم کنش محسوب نمی‌شوند.
- ۵ قرار گرفتن انسان بر سر دوراهی برای انجام کاری، ویزگی ارادی بودن کنش را نشان می‌دهد.**
- اگر ما آگاهی خود را نسبت به کلمات و معانی آن‌ها از دست بدھیم، از گفتار بازمی‌مانیم.
- متلاشدن به بیماری به دلیل رعایت نکردن بهداشت، (مثل متلاشدن به ویروس کرونا به دلیل نداشتن ماسک و دستکش)، پیامد غیرارادی کنش می‌باشد.
- کنترل خشم توسط کنشگر و تقدیر دیگران از او، از پیامدهای ارادی کنش می‌باشد.
- ۶ انسان‌ها با توجه به معنای کنش خود، آن را انجام می‌دهند؛ مثلاً وقتی دانش‌آموزی در کلاس، دست خود را بالا می‌برد، معنای کار او اجازه خواستن از معلم است.**
- فردی که کنار رودخانه می‌رود و می‌خواهد از شنیدن صدای آب لذت ببرد، کنش او هدف‌دار است، زیرا فعالیتش با قصد و هدف خاصی انجام می‌شود.
- ۷ فردی که به زبانی آگاهی ندارد (مثل زبان ژاپنی)، نمی‌تواند با آن زبان سخن یک‌گوید.**
- کنش استادی که به قصد تدریس در دانشگاه فردوسی مشهد، به فرودگاه می‌رود تا سوار هواییما شود، هدف‌دار است، زیرا با قصد و هدف خاصی انجام می‌شود.
- دانش‌آموزی که باید تکالیف درسی خود را انجام دهد، ولی تصمیم به انجام آن نمی‌گیرد، یعنی برای انجام کنش، علاوه بر آگاهی، اراده انسان نیز ضروری است، پس یک کنش ارادی است.
- «دانشجویی که برای شرکت در کنکور کارشناسی ارشد، دچار تردید می‌شود»؛ این مثالی برای قرار گرفتن بر سر دوراهی است که به ویزگی ارادی بودن کنش اشاره دارد.
- ۸ بزرگ‌ترین عبارت‌ها که اراده افراد انسانی؛ یعنی خود کنشگر یا افراد دیگر وابسته است، به همین دلیل به آن‌ها پیامدهای ارادی می‌گویند.**
- پیامدهای غیرارادی، خودشان کنش نیستند که لازم باشد کنشگر آن را اراده کند.
- ۹ پرسش «چرا چنین کاری کردی؟» را می‌توان از کنشگری پرسید؛ زیرا فعالیت انسان با قصد و هدف خاصی انجام می‌شود و کنش هدف‌دار است.**
- پیامدهای ارادی کنش، احتمالی است (قطعی نیست)، یعنی ممکن است انجام بشود یا نشود.
- ۱۰ بزرگ‌ترین عبارت‌ها که نادرست:**
- (ب) پیامدهای غیرارادی کنش، قطعی است (نه احتمالی)، یعنی حتماً انجام می‌شود.
- (ج) تا آگاهی نباشد، کنشی صورت نمی‌گیرد، اما کنش انسان‌ها همیشه براساس آگاهی صحیح انجام نمی‌شود.
- ۱۱ در گزینه (۲)، همه موارد کنش محسوب می‌شوند، زیرا با آگاهی و اراده انجام می‌شوند.**
- ۱۲ بزرگ‌ترین عبارت‌ها که نادرست:**
- (۱) حرکت ابرها و چرخش ماه، فعالیت‌های طبیعی هستند.
- (۳) فعالیت دستگاه گوارش آدمی یک کار غیرارادی محسوب می‌شود.
- (۴) تغییر هوای کلاس بر اثر باز شدن پنجره، پیامد غیرارادی کنش است.

- ۱۳ تدوین «خدای نامه‌ها» (خدای نامه‌ها) در زمان ساسانیان دلالت بر علاقه ایرانیان به ثبت و نگارش اخبار و رویدادهای مهم دارد.**
- ۱۴ ابن خلدون، اندیشمند مسلمان تونسی که در قرن ۸ ه.ق. می‌زیست، بخشی از مقدمه کتاب العبر خود را به تأثیر جغرافیا و اقلیم بر تاریخ، اخلاق و رفتار آدمیان اختصاص داده است.**
- ۱۵ برخی پژوهشگران معتقدند که رواج و رونق ادبیات و فلسفه، تأثیر مهمی بر شکوفایی و گسترش علم تاریخ در یونان باستان داشته است.**
- ۱۶ در دوره اشکانیان، گاهشماری‌های بابلی، سلوکی و اوستایی متداول بود.**
- ۱۷ در بین النهرین و به خصوص در میان بابلی‌ها، گاهشماری خورشیدی - قمری رایج بود.**
- ۱۸ بزرگ‌ترین عبارت‌ها که نادرست:**
- (۲) مصریان سال را ۳۶۵ و یک‌چهارم شبانه‌روز محاسبه می‌کردند.
- (۳) گاهشماری رومی، در ابتدا دقیق نبود و به همین دلیل، براساس گاهشماری مصری اصلاح شد.
- (۴) بابلی‌ها برای رفع اختلاف سال شمسی و قمری، هر سه سال، یک ماه به سال می‌افروزند.
- ۱۹ هروdot در گزارش رویدادهای مربوط به ایران، خواسته یا ناخواسته، دچار لغزش‌ها و گاه غرض‌ورزی‌هایی شده است.**
- ۲۰ جغرافیا**
- ۲۱ واژه جغرافیا، برای اولین بار توسط اراتوستن دانشمند یونانی ارائه شد.**
- ۲۲ واژه جغرافیا که برای اولین بار توسط اراتوستن ارائه شد، شامل کلمات «زمین» و «ترسیم و توصیف» است.**
- ۲۳ هندسه ← فنون جغرافیایی زیست‌شناسی ← جغرافیای طبیعی جغرافیای جمعیت ← جغرافیای انسانی**
- ۲۴ جغرافی دان جهت جمع‌آوری و تجزیه و تحلیل اطلاعات مورد نیاز خود، از علم آمار و فناوری اطلاعات و ارتباطات کمک می‌گیرد.**
- ۲۵ مفاهیم اساسی دانش جغرافیا شامل مکان و روابط متقابل انسان با محیط است.**
- ۲۶ انسان برای رفع نیازهای خود به تغییر محیط دست می‌زند و در نتیجه محیط طبیعی به محیط جغرافیایی تبدیل می‌شود.**
- ۲۷ سازه‌های آبی شوستر در خوزستان، از سوی سازمان یونسکو «شاھکار نبوغ و خلاقیت» نامیده شده است.**
- ۲۸ از آن جا که جغرافیا روابط متقابل انسان را با محیط مطالعه می‌کند، شناخت توان‌ها و ظرفیت‌های محیطی، بدون دانش جغرافیا ممکن نیست؛ پس جغرافیا علمی برای زندگی بهتر است.**
- ۲۹ ژئومورفولوژی ← زمین‌شناسی کارتوگرافی (نقشه‌کشی) ← هندسه**
- ۳۰ دید ترکیبی یعنی مطالعه همه جانبه و جامع پدیده‌ها با تمام ویزگی‌های آن در یک مکان.**
- ۳۱ در علوم انسانی، به فعالیتی که انسان انجام می‌دهد، کنش و به انجام‌دهنده آن، کنشگر می‌گویند. انجام نرمتش صحیح‌گاهی، کنش محسوب می‌شود.**

۱۱۱ ۳ در تعاریف حتماً باید از تصور استفاده شود و نمی‌توان با تعریف بدون تصور سروکار داشت.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) بدیهی بودن ربطی به عدم استفاده از تصور ندارد، حتی اگر تصور بدیهی هم باشد، به هر حال در تعریف استفاده می‌شود.

(۲) تصدیق شبیه تصور وجود ندارد.

(۴) سخت و پیچیده شدن موجب نمی‌شود تا از استفاده تصورات در تعریف امتناع کنیم.

۱۱۲ ۴ هر یک از ما در سراسر زندگی خود به منطق نیاز داریم، زیرا می‌خواهیم درست بیندیشیم.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) حضور رسانه‌ها در زندگی ما، نیاز انسان را به منطق بیشتر کرده است.

(۲) استدلال آوری و تعریف کردن بخشی از امور روزمره ما را شامل می‌شوند، اما منطق در سراسر زندگی ما حضور دارد.

(۳) بخش دوم این عبارت درست است، اما بخش اول نادرست می‌باشد. ما نمی‌توانیم از تمام خطاهای ذهنی جلوگیری کنیم.

۱۱۳ ۱ برای تشخیص تصور و تصدیق با داشتن فعل کاری نداریم. وجود حکم ملاک است.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) ارائه برهان و استدلال به اقامه حکم اشاره دارد.

(۲) به یک زمان خاص بدون حکم خاصی اشاره دارد.

(۳) خواندن بدون حکم است.

۱۱۴ ۱ بررسی گزینه‌ها:

(۱) ما به صورت طبیعی می‌اندیشیم و قواعد منطقی را ناآگاهانه استفاده می‌کنیم.

(۲) منطق در سراسر زندگی ما حضور دارد که تعریف نیز بخشی از آن است.

(۳) تعریف با تصدیق‌ها کاری ندارد.

(۴) ارزیابی قواعد تعریف فقط در علم منطق صورت می‌پذیرد. همان‌طور که در بررسی یک مسئله ریاضی نمی‌توان از علمی جز ریاضی استفاده کرد، منطق نیز چنین است.

۱۱۵ ۱ مغالطه به بیماری تشبيه شده است، زیرا باید از مبتلا شدن به آن جلوگیری کرد و یا در صورت ابتلاء آن را درمان کرد.

نکته: بخشی از عبارت گزینه (۱) درست و بخشی از آن نادرست است، اما در

هر صورت وجه شبیه تشبيه ما نیست.

باید بدانید مغالطات لزوماً سهوی نیستند، بلکه می‌توانند سهوی یا عمدی باشند.

۱۰۵ ۴ برخی از پیامدهای کنش، به اراده افراد انسانی؛ یعنی خود کنشگر یا افراد دیگر وابسته است. به همین دلیل به آن‌ها، «پیامدهای ارادی» می‌گویند. این دسته از پیامدها، خودشان کنش هستند و باید کنشگری آن‌ها را انجام دهد، اما پیامدهای غیرارادی، نتیجه طبیعی کنش هستند.

منطق

۱۰۶ ۴ بررسی گزینه‌ها:

(۱) علم منطق به بیان قوانین حاکم بر ذهن (ضوابط ذهن) می‌پردازد.

(۲) اساساً سنجیدن چیزی، به شکل ارادی صورت می‌پذیرد و تا خواهیم، نمی‌توانیم آن را نقد یا سنجش کنیم. علم منطق نیز چنین است.

(۳) تصور و تصدیق، دو بخش اصلی منطق هستند و به نوعی تقسیم‌بندی علم هستند. کار منطق نیز سنجیدن علم و تفکر است. همان‌گونه که برای خیاطی کردن باید از ابزار مخصوص به آن استفاده کرد، برای سنجیدن علم (تصور و تصدیق) نیز باید از ابزار مخصوص به آن یعنی علم منطق استفاده کرد.

(۴) به تفاوت منطق و علم منطق دقت کنید:

منطق کارکرد طبیعی ذهن انسان است، اما صورت سؤال در خصوص علم منطق از ما سؤال کرده که در واقع ضوابطی اکتسابی هستند که کارکرد طبیعی ذهن انسان را می‌سنجند.

۱۰۷ ۳ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) علم منطق صورت و شکل علوم را بررسی می‌کند، نه ماده و محتوای آن‌ها را.

(۲) منطق لغزش‌های ذهنی را از بین نمی‌برد، بلکه به ما نشان می‌دهد.

(۴) ضوابط تفکر اختراع‌شدنی نیستند، بلکه کشف‌شدنی‌اند.

۱۰۸ ۲ تنها تصدیق‌ها (جملات خبری) در استدلال‌ها استفاده می‌شوند.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) جمله انشایی است (ای دریغا).

(۲) حکم صادر شده، پس تصدیق است و در استدلال استفاده می‌شود.

(۳) نگاه کردن شما به نقشه عراق بدون استدلال و صدور حکمی صورت گرفته است و در حیطه تصور جای دارد.

(۴) گوش دادن شما به رادیو بدون استدلال، صدور حکم و بررسی خاصی صورت گرفته و در حیطه تصور جای دارد.

۱۰۹ ۴ ابتدای هر بیت، واژه «چیست» را جایگزین کنید.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) بیت امری است و چیزی تعریف نشده است.

(۲) بیت امری است و چیزی تعریف نشده است.

(۳) بیت انشایی است و چیزی تعریف نشده است.

(۴) مصرع دوم بیت به تعریف خودشناسی پرداخته است. خودشناسی چیست؟ جز خداشناسی نیست.

۱۱۰ ۱ تنها تصدیق‌ها (جملات خبری) در استدلال‌ها استفاده می‌شوند.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) حرکت از تصدیقات معلوم به مجھول صورت می‌گیرد.

(۲) استنتاج به معنای نتیجه‌گیری است و در استدلال یک مفهوم مجھول را با استفاده از مفاهیم یا تصدیقات معلوم استنتاج می‌کنیم.

(۳) تعریف و استدلال از اقسام فکر هستند و نتیجه هر دوی آن‌ها از طریق فکر کردن حاصل می‌شود.

(۴) منطق روش صحیح استدلال کردن را بیان می‌کند و به ما کمک می‌کند تا از استدلال اشتباه پرهیز نماییم.